

Latweefchu Uuwiseß.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinnu un nowehleschanu.

Nr. 51. Zettortdeenâ 20tâ Dezembera 1828.

No U h r l a w a s.

Tanni 16ta Septemberâ f. g. Deewa preek-
schâ aiegahje muhsu wezs Sasmakkes dseedatajs
Martin Freimannis, kas pahr 45 gaddeem
fawâ dseedataja ammatâ bij ustizzigi kalpojis.
Winsch dauds behrnieem bija lassihht eemahzjis
un tadehl pee draudses allasch labbâ peeminnâ pa-
liks. Deews winnam ilgu muhschu nowehlejis;
jo winsch 89 gaddus wezs tappis. Rahdas
deenâs pehz winna nomirre arri winna 87 gad-
dus wezza seewina, ar kurras tas sawâ ohtrâ
laulibâ bij 54 gaddus nodsihwojis, pehz ta ka
winna pirma seewa tam pehz laulibâ pahrdsh-
woteem 7 gaddeem bij nomirruft. Abbeem wez-
zeem bij galwinas baltas kâ sneegs un abbi pree-
zigi no schis pasaules behdahm atschkibrabs.

— pb.

Turku=rohbeschds²⁾ eegahjis, sinna atnahkuffi,
ka krepotts Kars uswarrigam Kreewu karrâ-
spehkam padeweess irr.

Ta lohti teizama sirdiba, un tas nekustams
stiprums muhsu karrâ=whru, ar Deewa augstu
paligu, arridsan schinni lahgâ to stubrgalwigu
prettiturrefchanu weena stipri sapulzeta eenaids-
neeka uswarreja, kas lihds ar to warrâ panemtu
krepottu, sawus augstafas waldineekus, 6000
pangatus, 2000 noschantus saldatus, 151 disch-
gabbalus, un 33 karrohgus paspehlejis irr.

Taisnu pahrtulkofchanu apleezina: Nodak-
kas wirfneeks, Rahrlis no Poll.

3.

Rekruscha gramata us tehru un mahiti.

Mihlais tehws un mihla mahite!

To jau ne buhseet dohmajusch, ka no sawa
dehla tif drihf dabbuseet kahdu sinnu, bet eedami
gar weenu mahzitaja muhschu pascha zellmallâ,
ne zil tablu no ta frohga, fur mums wehlehts
wessetu deenu atpuhstees — mehs to sauzam pa
kreewiski: rasttag — man schahwahs prahstâ:
eeschu pee ta mahzitaja, luhgschu winnu lai man
palihds ar rakstamahm leetahm un laidischu teh-
wam un mahitei gramatu. Tas zeenigs mah-
zitais tuhlin ar labbu prahtu eedewe wissu un tē
nu es rakstu us juns frohdsineeka istabâ, kamehr

Pahrtulkofschana to basnijâs lassamu sinnu no
Kreewu karrâ spehka darbeem Turku semmē.

V.

Sinna no Keiserikas Majesteetes galwas-
kohrtela, no 16ta Jubliusa. Lehgeri pee
Schumla.

Schodeen no General=Adjutanta, Grahwa
Paskewitscha Eriwanfska¹⁾ kas Uhsijas

¹⁾ Schis augsti teizams karrâ=waldineeks, kas
meera laifos ilgi Felgawâ bija stahwejis, tas
pats, kas Kreewu karru ar Persereem tif
lainigi isweddis un pabeidsis. Winsch to Per-
seru pilfatu, Eriwan, bija panemis, fo
muhsu Keiseris pee meera derreschanas patur-
reja, un schim gohda=darbeem par peemianu,
Keisera schelastiba tam irr to peewahrdu: Eri-
wanfski peeliffusi.

²⁾ Turku walstis arri pahr dauds semmes=gabba-
leem Uhsija issteepjahs, un tur gan ar Kree-
wu=gan ar Perseru=rohbeschecm fatelk. Kad
mums scho brihd ar Persereem meers, tad
muhsu karrâ=spehks atleek, tanni puffē ar Tur-
keem turretees, un prett teem karroht.

tee zitti gulledami krahz. Meh's nu jau kahdu werstu 50 ais Rihgas staigajuschi, bet gohds Deewam, weens weenigs no wiffa muhsu pulka tà kà drufzin fafirdis, tee zitti wiffi weffeli un lustigi; un nobehdajuschi schirfchanas behdas, ka gan ne buhs lustigeem buht, jo schelig's Keiseris mums brangu ehdeenu gahdajis; laizinsch deewsgan labs, un lai ar paliktu bahrgs, woi tad mums naw brangs kaschoks Keisera dohts muggurà; Tà nu meh's staigajam fingedami ween par zellu un ja mums ne buhtu tahs wez-zas blehnu singes ween, bet tahdas, kas jau allasch dere karrawihram tam preezigu duhschu doht un drohschibu, woi paschas nahwes pehdas eet par sawu Keiseri un par sawu tehwu semmi, af ja tahdas mums kahds gahdatu, tà tu sinni, ka meh's paliktu wehl lustigaki. Muhsu pulkam gaddijees itt laimigi, ka dabbujam baggatu drohschinaschanu us muhsu ammatu. Tas frohgs fur mums bija rasttag, irr basnizas frohgs, kahdu fohlu 50 no paschas basnizas. Geraugoht to Deewa nammu dohmaju deewsgan behdigi sawa prahta: kas mums tik drihs dohs dsirdeht atkal tohs mihlus Deewa wahrdu's fwehta weeta, bet fagahjuschi basniza, kad swannitajs uskahpe lihki eeswanniht, meh's desmits, weenas leelas walsts behrni, fur ais to pulku deewagaldneeku pehrn ruddeni ween bijam pehdigu reisi pee Deewa galda, meh's, itt kà pats Deews mums to eedewis prahta, weena mutte fazzijam: eesim us sawu parutschiku, lai tas mums wehle mahzitaju luhgt, ka muhs meelo ar ta Runga dahrgahm meesahm un affinim. Gaddijahs arri wehl zitti, kas to paschu labbumu kahroja, bet kamehr parutschikam bija waltas us mahzitaju laist to sinnu, ne ween pufsdeena pagallam, bet faule jau us laischanu, kad wehl mahzitais atbrauz un fataifijis wiffu. Leela krehsla jau bij kad eegahjam basniza, tee 50 deewagaldneeki, no teem zitteem wiffi, kas ween ne bij peedsehruschu un labba teefa to seeweeschu, kas wihrus, woi raddus pawaddija. Nodseedajuschi pee uggums to dseesmu: es sawus grehkus fuhdsu, mahzitais nehmahs us mums rinnah. Af tarus fwehtus, faldus Deewa wahrdu's! af affaras, affaras, kas nobirre wiffieem, kas

ween basniza; af fwehta drohschiba, ar fo tas Deewa kalps pildija muhsu firdis, aisrahdidams muhs us Jesu, kam arri pehz Deewa prahta nahwe bij jaect par teem brahleem. Bet woi nu es, tumsch zilwezinsch, gan spehtu juns isdoht atkal tohs Deewa wahrdu's, fo tas Deewa kalps mums deve, lai gan tee muhscham paliks glabati manna firdi. Lustigi jau wiffi bijam us sawu ammatu, bet nu ar fwehtahm lustehm deefim sawam scheligam Keiseram. Lai gan zitti schehlojahs: kas tas laiks! pahris desmits gaddu! bet ar Deewa paligu arri to laiku dasch labs jau istahwejis un nahzis atpakkal us sawu puffi. Wai Deewin! ja scheligam Keiseram patiktohs us 6 gaddeem ween nemt, tad muhsu puifchi laikam skreetin skreetu sem karrogha un zittas pasaules mallas istaigajuschi un isredsejuschi salbatos ismunstureti un ismahziti glihteem un ornltigeem buht, tee pehz 6 gaddeem atlaiffi us sawu semuni paschi dsihwotu un turretohs labbaki un zitti wehl no winneem mahzitohs. Nu, lai ween Deews juns dohd redseht manni atlaistu, pa freewiffi otstawka, buhs juns deewsgan brihnuma! Buhs jau kad nahfschu otpuskà iszeemotees. Schehl ween mums, ka tahds zelsch wehl jamehri, kamehr Turkeem schittkom warram useet wirsu. — Ruhdseet par manni Deewu, lai winsch man par wiffu zellu tà paglabba un farga, kà lihds schim, tad lai juns naw nekahdas behdas par mannim. Lai jelle muhsu zeenigs mahzitais basniza arr par manni Deewu noluhds. Winnam dohdeet jelle arri scho grahmatu islassiht. Wiffieem mihleem raddineem dohdeet dauds dauds labbas deenas no mannim, un juhs turrait labbu prahtu, ka kawnu ne kurrà weeta ne darrihs saweem gohdigeem wezzakeem

Zuhsu
Pehteris Kohrup.

No refruschu ispirkshanas.

Gan tohp schinnis Ahwises apleezinahts un is-teikts, ka tee, kas tohp par saldateem nodohli, nekahda wihse nelainigi irr; tomehr kritte Dunsdsineeki tai 1819tà gadda us tahm dohmahm, sawus dohdamus refrutus ispirkt. Trihs goh-

da-wihri peegahje Mahzitaju, isteize tam, fo bij nodohmajuschi un luhdse, lai winsch laudim to ispiirkfchanu pee firde listu. Mahzitaiz runnaja. Za sagrahhta draudse gahje, samette pulku naudu, fo Kungi un wiffi wahzeeschi, kas tepat mahjo, ar sawahm dahwanahm wairin wairoja. Wiffi, wiffi dewe; neweens paliffe zeets. Nu nahje tehwa-dehli un bandineeki ar saweem galwotajeem, nesse us sawu ispiirkfchanu, ka warredami, 30, 50, 60 sudr. rubbelus, un luhdse, lai, kas truhke, teem no tahs eezeltas rekrufchu-lahdes tappinahts taptu, sohlibami, ifgabbus, ap Wikketeem, 20 lihds 30 sudr. rubbeleem atlihdsinaht, kamehr skaidri buhs un — zitti irr taggad jau skaidri. Diwi desmits un weens bij tai minnetâ gaddâ dohdami. Wiffi tappa ispiirkfi un dsihwo ar gohdu, zitti tepat, ka ammatneeki, zitti pilfatôs un fur katrs fo pelniht warr. Tee 30 un wairak sanemti tappa islaisti un saweem tehweem un mah-tehm un sewahm atdohti. —

Tannis gaddôs, fur rekruti ne tappa izzelti, tappa par to naudu, kas rekrufchu-lahde rad-dahs, Widsemmes kibla-grahmatas pirktas un zaur teem augleem, kurrus tahs nesse, ta rekrufchu nauda wairota. Schahdâ wihse irr tab tannis pagahjuschs desmits gaddôs 50 jau-ni laudis lihds no Dundineekeem ispiirkfi.

To passchj mihlsirdib', kad ta ar weenprah-tibu beedrojahs. — o —

Zas no trakka sunna fakohsts skattamas-spehles rahditais.

Weens skattamas-spehles rahditais jeb Rom-medinu taifitais gribbeja no Parises us zittu pilfatu nobraukt, bet tam ne bija lustes sirgus un rattus weenam pascham maksahht. Winsch tabehl mekleja few weenu zellabeedru, un dabbuja arr drihs weenu brihnum resnu Kungu. Za brauza winni abbi prohjam; bet kad tas resnais Kungs to skattamas-spehles rahditaju eeksch teem schaureem ratteem pahrlleku speeda; tab dohmaja winsch us zittu padohimu, ka no ta wak-tam tapt, un ka sirgus ar ratteem weenam pa-

scham maksahht ne waijadsetu. Winnam eenahze arr drihs weens padohims prahthâ, kas tam brangi laimejahs. Winsch stahstija sawam zella-beedram, ka tas weenreis no weena trakka sunna fakohsts, un jebfchu gan labbi dseedinahts tappis, bet wehl effoht tam brihscham uskrischana no trakfuna, fur winsch eesahfoht reet, un ap sewi apfahrt kohstees. Pehz tam, kad tee kahdu laiku braufuschi bija, sahka tas reet. Zas Kungs, kas stipri un zeeti dohmaja, ka winna zella-beedris no trakka sunna fakohsts bijis, un winsch arr no ta traks tapschoht, lehza ar to leelaku ahtrumu no teem ratteem ahra, nomaksaja tam kutscheram sawu dallu, un gahja kahjahm, jo winsch dohmaja, ka warroht no sawa zellabeedra fakohsts tapt. Un nu brauza tas skattamas-spehles rahditais, ittin ruhmiigi un lustigs par sawu laimigu isdohfchanu, us to nodohmatu pilfatu, un bija par to lehttizibu ta resna Kunga wiffas beedribas preezigs.

S. P.

Teesas fluddinafchanas.

Pehz nolikschanas tahs Kulbigas aprinka teesas schein wisseem, kam pee ta muischasfunga heise atlikfuschahm mantahm dalla buhtu, tohp sinnams darrihts, ka schinni atlikfuschâ teesas leetâ tas gallawahrs tanni 20tâ Dezemberâ schi gadda pee precksch-peeminnetas teesas taps fluddinahts. Kulbigâ tai 8tâ Dezemberâ 1828.

pehz pawehleschanas

(Nr. 950.)

E. Günther, siltehrâ.

Us pawehleschanu tahs Reiseriffas Gohdibas, ta Natwaldineeka wiffas Kreivu walfis u. t. j. pr., tohp no Suhres pagasta teesas wiffi parradudewesi ta zittfahrtiga Suhres saimneeka Kunzu Walt, kursch sawas mahjas pats atdewis un par kurra mantu dehl truhkuma no inwentariuma un zittu parradu, zaur schihs teesas spreedumu no 3 f. m. konkurse nolikta, zaur scheem raksteem usfaukti un aizinati, pee faudeschanas sawas teesas eeksch 2 mehneschu starpas, prohti lihds to 3schu Janwara mehnescha beenu ta 1829ta gadda, kursch par to weenigu un isflehdsamur terminu nolikts, ar sawahm prassischanahm un winnu peerahdischanahm woi paschi, jeb zaur weeneekeem,

Fur tahdi wehleti, scheitan peeteiktees un tad to tah-
laku teefas spreedumu nogaidiht. Suhres pagasta tee-
fa tanni 6ta Nowembera 1828. I

††† Jaunarraj Juidrik, pagasta wezzakais.
(Nr. 65.) Fr. Grücke, pagastia teefas srihweris.

Us pawehlescham tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs u. t. j. pr.,
tohp no Ehdoles pagasta teefas wiffi parradudewoji,
to zirkahrtigu Ehdoles fainneeku Ehrbe Mahrtina
un Parreneeka Ansa, kurri sawas mahjas paschi atde-
wusch, un par kurru mantahm dehl truhkuma no
inwentariuma un ziftu parradu, konkursis nolifts,
zaur scheem raksteem usfaukti un aizinati, pee saude-
schanas sawas teefas, eeksch 2 mehneschu starpas,
prohti lihds to 26tu Janwara ta 1829ta gadda ar sa-
wahm prassischanam scheitan peeteiktees, un to tah-
laku teefas spreedumu nogaidiht.

Ehdoles pagasta teefa, tanni imâ Dezem-
bera 1828. 3

(S. W.) ††† Ehrmann Rathing, pagasta wez-
zakais.

(No. 157.) G. Monkewitz, pagastia teefas srih-
weris.

Us pawehlescham tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs u. t. j. pr.,
tohp no Krohna Luttrina pagasta teefas aizinati tee
tam kahdas parradu prassischanas, no teem Dsche-
neeku fainneekem Leijesmeschu Janna un Runzu
Frizza buhtu, prohti kas dehl truhkuma paschi sawas
mahjas nodewusch, un par kurru mantu konkursē
spreesta, lai tee lihds 31mu Janwara nahloscha gadda,
kas par to beidsamu peeteikschanas terminu irr nolifta
tappusi, ar sawahm prassischanam un winnu pa-
rahdischanahm, ja ne gribb sawu teefu pasaudeht,

preeksch scho teefu atnahk un tad to, kas pehz likku-
meem wehlehts irr, wehrâ nem.

Luttrina pagasta teefa tanni 29ta Nowembera meh-
nescha 1828ta gadda. 2

(S. W.) ††† Bulke Ernst, pagasta wezzakais.
(Nr. 361.) Joh. And. Kreet, pagasta teefas srihweris.

Zitta flubdinafchana.

Zogahjuschâ Septemberâ no Grohbines mahzitaja
Ruhmes-Mahjahm darbu-meita, Ilse wahrâ, is-
behgusi. Ta irr pee 32 gaddem wezza, kupla no au-
guma, farkana no waiga, un kaschkaina pee galwas.
Kad schi meita naggus newarr saturreht, un arri sab-
sibas dehl irr ismuffusi, tad winnas behgshana sche
tohp sinnama darrita, lai ifweens fargahs tahdu sage-
leni peeturreht, bet to labbati tur nosuhta, fur peederr.

Grohbiini 20ta Nowembera deenâ 1828. I

No muischas-polizeies puffes.

Schaules muischas waldischana aizina wiffus tohs
(woi Latweeschus woi Wahzeeschus), kas gribb par
frohdsineekem, jeb mohdrineekem, woi par mohde-
reht eeksch tahm leelahm muischahm buht, kas pee
Zahnischkeem un Schaulkem peederr: lai atnahktu
preeksch imo Juhni 1829 sche schurp us Schaulkem,
kas pufß festu juhds no Zahnischkeem us paschu Wilna
pastes-zeltu stahw, un few scheitan meldetu. Labbi
gan buhtu, un muischas waldischanai lohti mihsli:
kad wehl schinni seemâ gribbetu abraukt, patihkamas
weetas few apraudsiht un ismekletees, un muischas
waldischanai pee laika teikt. 3

Schaules 10ta Dezembera 1828.

Schaulesmuischas walbineks
Generals Mehbinder.

S i n n a.

Tahs Latweeschu Awises arri par to nahkamu gaddu 1829 taps druffetas. Kam patihf
winnas turreht, tam pee ta klastaka pastes funga winnas waijag apstelleht; jo Zeligawâ pee
Steffenhagena tiklai tee ar sawahm Awischu apstelleschanahm taps peeneinti, kas ifneddelâ sawu
nummuri Steffenhagena namina warr pretti nemt. Ta maksa un scho Awischu rakstischana un
ahriga buhschana paleek ta patt, ka preekschlaika. Zeligawâ, 13ta Dezembera 1828. I

Tas Awischu apghadatais.

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Censurverwaltung der Ostprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor,
No. 527.